

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ**

**ΤΜΗΜΑ: ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ
& ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

**ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΕΪΟΥ
ΤΗΣ ΕΦΟΡΕΙΑΣ ΑΡΧΑΙΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΪΑΣ**

ΟΝΟΜΑ/ΕΠΙΘΕΤΟ: ΜΥΡΤΩ ΑΓΙΟΣΤΡΑΤΙΤΗ

ΑΜ: Β2011009

**ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ: Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ Κα
ΚΑΒΒΑΔΙΑ**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη σελ: 5

Εισαγωγή

Ορισμός Αρχειονομίας..... σελ: 6

Ορισμός Αρχειονόμου σελ: 7

Ετυμολογία της λέξης αρχείο..... σελ: 7

Ορισμός Αρχείου..... σελ:8

Λίγα λόγια για την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ευβοίας..... σελ: 9

Λίγα λόγια για την Ιστορία της Εύβοιας..... σελ: 10

Κεφάλαιο 1^ο

Το αρχειακό υλικό που με

Απασχόλησε..... σελ: 11

Κεφάλαιο 2^ο

Η διαδικασία εκπόνησης της εργασίας- Συντήρηση αρχειακού υλικού..... σελ: 20

Προτάσεις για περαιτέρω επεξεργασία του αρχειακού υλικού..... σελ: 24

Κατάλογος αρχειακού υλικού..... σελ: 25

Ευχαριστίες..... σελ: 28

Βιβλιογραφία..... σελ: 29

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η πτυχιακή αυτή εργασία έχει ως θέμα της τα αρχεία της εφορείας αρχαιοτήτων Ευβοίας και αποδεικνύουν πόσο σημαντικά είναι τα αρχεία αυτά για την ιστορία ενός τόπου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ

Αρχειονομία είναι η επιστήμη που ασχολείται με τα αρχεία, μελετά την προέλευση, τη γένεση και τον σχηματισμό τους κανόνες και τους κανονισμούς οι οποίοι διέπουν τη διαδικασία παραγωγής και τη λειτουργία τους, τη χρήση τους.

Ως αρχειονομία θα μπορούσε να ορισθεί το σύνολο των μεθόδων και των τεχνικών που εποπτεύουν τη συγκέντρωση, τη διατήρηση, την επεξεργασία, την πρόσβαση και τη χρήση των αρχείων.

Όμως, ένας τέτοιος ορισμός είναι περιγραφικός και δεν διασφαλίζει λογική ακρίβεια και αρτιότητα δίνει μόνο παραστατική εικόνα των εργασιών και της πρακτικής ενασχόλησης των αρχειονόμων. Η αρχειονομία δεν δίνει απλώς λύσεις στα προβλήματα της διαχείρισης των αρχείων με σκοπό την οικονομία των χώρων φύλαξης και διατήρησης, την οικονομία του χρόνου για την πρόσβαση, την οικονομία του προσωπικού το οποίο εργάζεται στην αρχείακη υπηρεσία και τον υπολογισμό της ανθρωπο-εργατο-ώρας στην καθημερινή εργασία του αρχειονόμου. Επιπλέον δεν συνοψίζεται σε διαταγές για ταξινόμηση και τακτοποίηση οι οποίες μάλιστα απευθύνονται σε όλη την επιφάνεια της επικράτειας ή σε οποιαδήποτε κοινωνία οργανωμένη σε πολιτεία και επί παντός καιρού και χρόνου αλλά παρέχει τη δυνατότητα επιστημονικών αναζητήσεων, ακαδημαϊκού προβληματισμού και έρευνας με σκοπό την προαγωγή της επιστήμης των αρχείων.

Η αρχειονομία κατατάσσεται ειδικότερα στις κοινωνικές επιστήμες διότι το γνωστικό της αντικείμενο, δηλαδή το αρχείο, είναι πνευματικό δημιούργημα του ανθρώπου και για να εμφανισθεί προϋποθέτει ανθρώπινη κοινωνία οργανωμένη σε πολιτεία, η οποία ρυθμίζει τις δημόσιες και ιδιωτικές σχέσεις των πολιτών με σύνολο υποχρεωτικών κανόνων. Τα αρχεία αποτελούν τη μνήμη της ρύθμισης της ζωής, των σχέσεων και των δραστηριοτήτων των ανθρώπων.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΟΥ

Ο αρχειονόμος και διαχειριστής όσο και ο ιστορικός των αρχείων δεν προβαίνουν σε αυθαίρετες αξιολογήσεις, αφού και οι δύο οφείλουν να τις συνάγουν παραγωγικά από τις αρχές και τα αρχέτυπα περιπτώσεων. Επίσης η αρχειονομία θεωρείται τέχνη γιατί τόσο οι αρχές και τα αρχέτυπα περιπτώσεων στα οποία κινείται ο αρχειονόμος για να αποκαταστήσει το αρχείο και να το καταστήσει προσβάσιμο για τον ίδιο και το κοινωνικό σύνολο όσο και ο ερευνητής, ο οποίος ερευνά το αρχείο, προετοιμάζονται με τη συνδρομή και της επαγωγικής μεθόδου. Η θεωρητική γνώση της επιστήμης των αρχείων είναι απαραίτητη για την άσκηση της τέχνης σε ευδόκιμη διαδικαστική εφαρμογή και πρακτική άσκηση. Ο αρχειονόμος είναι αρμόδιος για την συλλογή, οργάνωση, διαχείριση και διατήρηση του αρχειακού υλικού. Το αντικείμενο εργασίας του αφορά πρωτίστως στη χρήση των σχετικών απαραίτητων εγχειριδίων για τη διαμόρφωση πρότυπου σχήματος διαχείρισης τεκμηρίων και για την καθιέρωση ταξινομικού συστήματος και έπειτα στην παροχή των αναγκαίων εργαλείων έρευνας για πρόσβαση στην πληροφορία. Ο αρχειονόμος οφείλει επίσης να προβαίνει σε διάφορες αρχειακές εργασίες όπως: την πρόσκτηση ,ταξινόμηση , περιγραφή, ευρετηρίαση, συντήρηση και τέλος στην προβολή των τεκμηρίων ώστε να επιτευχθεί πλήρως η άρτια αξιοποίηση του αρχειακού υλικού.

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΕΞΗΣ ΑΡΧΕΙΟ

Η λέξη αρχείον προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη αρχή η οποία δηλώνει την επιτροπεία, δηλαδή την εν ολομέλεια συνεδρία των αρχόντων της πόλης-κράτους. Το ουδέτερο γένος του επιθέτου ο αρχείος, δηλαδή το αρχείον δηλώνει τον τόπο όπου συνέρχονται ή διαμένουν οι αρχές της πόλης-κράτους, ασκούν εξουσία και αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν. Το ουδέτερο, στον πληθυντικό, δηλαδή τα αρχεία, δηλώνει τα δημόσια έγγραφα τα οποία παράγονται από τις αρχές της πόλης-κράτους, με την τυπολογία αποφάσεων ή γνωμοδοτήσεων και φυλάσσονται στον τόπο στον οποίο συνέρχονται ή διαμένουν οι αρχές της πόλης-κράτους. Οι λέξεις αρχή και αρχείον προέρχονται από τη ρίζα αρχ από την οποία προέρχονται και άλλες λέξεις που εμπεριέχουν την έννοια και τη σημασία του αρχείν, κυβερνάν, διοικείν και διαχειρίζεσθαι την εξουσία.

Από την ελληνική λέξη αρχείον προέρχεται η λατινική λέξη *archium* η οποία εξελίσσεται σε *archivum* και από αυτό τον τύπο προέρχονται οι σχετικές λέξεις, όροι και λοιπά παράγωγα στις ευρωπαϊκές γλώσσες. Επιπροσθέτως σύμφωνα με τον καναδό Paul Delsalle από την λέξη *arhivum* προέρχονται οι επίσης λατινικές λέξεις *arcus* και *arca* οι οποίες δηλώνουν τόπο ασφαλή, καλυμμένο, κατάλληλο για τη φύλαξη και διατήρηση πολιτίμων αντικειμένων, θεωρία όμως που διαψεύστηκε από τους ιταλικής καταγωγής αρχειονόμους Pietro Taddei, Elio Lodolini και Leopoldo Sandri οι οποίοι υποστήριζαν ότι οι λατίνοι δήλωναν τα αρχεία με τους όρους *tabularia*, *cartularia*, *chartaria*, *grapharia*, *tablina*, *sacraria*, *scrinia*, *scrivia* κ.ά.

Κατά την διάρκεια του Μεσαίωνα ο ορισμός του αρχείου ταυτίζεται με τους ρωμαίους νομικούς σύμφωνα με τους οποίους μόνο τα δημόσια έγγραφα και οι έγγραφες πράξεις και συμφωνίες μεταξύ ιδιωτών οι οποίες κατατίθενται σε δημόσια αρχή αποκτούν την ιδιότητα και τη σημασία του αρχείου.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΕΙΟΥ

Αρχείο θεωρείται μια συλλογή τεκμηρίων ιστορικής σημασίας, συνήθως ανεξαρτήτως μορφής, χρονολογίας και ύλης, που φυλάσσει ή παράγει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο οποιοσδήποτε οργανισμός δημόσιος ή ιδιωτικός στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του. Ως αρχείο νοείται επίσης και ο φυσικός χώρος στον οποίο είναι τοποθετημένες οι αρχειακές συλλογές. Ένα αρχείο διαμορφώνεται συνήθως από τεκμήρια που έχει συλλέξει και διαφυλάξει ένας οργανισμός ή ένα φυσικό πρόσωπο. Το αρχείο μπορεί να αποτελείται από επιστολές, φωτογραφίες, έγγραφα ηλεκτρονικού υπολογιστή, λευκώματα, οικονομικά έγγραφα, ημερολόγια, φακέλους διοίκησης, γραπτές αναφορές για μια επιχείρηση ή πρακτικά από τις συναντήσεις συμβουλίων ή και επιτροπών.

Στην επιστήμη των υπολογιστών χρησιμοποιούνται οργανωμένες ομάδες ψηφιακών δεδομένων γνωστές ως αρχεία δεδομένων.

Σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής του Διεθνούς Συμβουλίου Αρχείων, αρχείο είναι το σύνολο των τεκμηρίων, ανεξάρτητα από το είδος ή το υπόστρωμά τους, τα οποία παράχθηκαν οργανικά ή συσσωρεύτηκαν και χρησιμοποιήθηκαν από ένα συγκεκριμένο φυσικό πρόσωπο, μια οικογένεια ή ένα νομικό πρόσωπο ή φορέα στη διάρκεια των δραστηριοτήτων και λειτουργιών τους.

Η ελληνική νομοθεσία ορίζει ως αρχείο το σύνολο των μαρτυριών και των εγγράφων, αδιακρίτως χρονολογίας, σχήματος και ύλης, που σχετίζονται με τη δραστηριότητα του Κράτους, δημόσιων ή ιδιωτικών οργανισμών ή νομικών ή φυσικών προσώπων ή ομάδων φυσικών προσώπων.

Στην Ελλάδα, με τον όρο αρχείο αναφερόμαστε σε όλο τον κύκλο ζωής των αρχειακών τεκμηρίων, και στις τρεις ηλικίες του αρχειακού υλικού: ενεργά ή τρέχοντα, ημιενεργά ή ενδιάμεσα, ανενεργά ή ιστορικά, ιστορικά με την έννοια του ανενεργού και όχι της πληροφοριακής αξίας.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΟΡΕΙΑ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ

Το αρχείο που κλήθηκα να παρουσιάσω στην εν λόγω εργασία αφορά την ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΕΥΒΟΙΑΣ. Η υπηρεσία αποτελεί Περιφερειακή Υπηρεσία της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, που προέκυψε τον Οκτώβριο του 2014 από τη συνένωση της ΙΑ' Εφορείας Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων και της 23ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Η έδρα της βρίσκεται στην Χαλκίδα και η χωρική της αρμοδιότητα εκτείνεται στις νήσους Εύβοια και Σκύρο και στις ανατολικές βοιωτικές ακτές που υπάγονται στο δήμο Χαλκιδέων (Δ.Ε. Αυλίδας και Δ.Ε. Ανθηδώνας). Διαθέτει πέντε τμήματα τα οποία είναι: α) Τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων, β) Τμήμα Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιολογικών Χώρων, Μνημείων, Αρχαιογνωστικής Έρευνας και Μουσείων, γ) Τμήμα Αρχαιολογικών Έργων και Μελετών, δ) Τμήμα Συντήρησης, ε) Τμήμα Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης, Φύλαξης και Ασφάλειας. Οι αρμοδιότητες της Εφ.Α. Ευβοίας, όπως απορρέουν από την κείμενη αρχαιολογική νομοθεσία, αφορούν στην προστασία και διαχείριση των αρχαιοτήτων που χρονολογούνται από τις απαρχές του ανθρώπινου πολιτισμού μέχρι και την ίδρυση του Νέου Ελληνικού κράτους το 1831, καθώς και των εκκλησιαστικών και ιστορικών μνημείων των νεώτερων χρόνων. Πιο αναλυτικά στις εργασίες της Εφ.Α. συμπεριλαμβάνεται η επιστημονική έρευνα, η αποκάλυψη, η διατήρηση, η συντήρηση, η φύλαξη των αρχαιοτήτων. Επίσης η ανάδειξη και η προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς με την έκθεση των αρχαιοτήτων και τον προγραμματισμό και εκτέλεση με αυτεπιστασία και απολογιστικά, αρχαιολογικών έργων συντήρησης, αποκατάστασης και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Επιπλέον έχει την ευθύνη για τη λειτουργία των Αρχαιολογικών Μουσείων και Συλλογών και τη διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων που υφίστανται στην επικράτειά της. Η Εφ.Α. Ευβοίας μεριμνά ιδιαίτερα για την προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προώθηση της επιστημονικής έρευνας με τη δημοσίευση μελετών και τη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια. Παράλληλα, με την οργάνωση ημερίδων , εκπαιδευτικών δράσεων και ποικίλων εκδηλώσεων κατορθώνεται η συνεργασία με λοιπούς φορείς πολιτισμού και η επικοινωνία με την τοπική κοινωνία.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΒΟΙΑΣ

Η Εύβοια, είναι το μεγαλύτερο νησί του αρχιπελάγους και η συμβολή της στην εξέλιξη του Ευρωπαϊκού πολιτισμού υπήρξε αποφασιστική. Στην ιστορία της αρχαίας Εύβοιας, την ουσιαστικότερη θέση κατέχουν οι δύο σημαντικότερες, από ιστορικής και πολιτιστικής πλευράς, πόλεις, η Χαλκίδα και η Ερέτρια. Την εποχή του χαλκού η Εύβοια κατοικούταν από το αρχαιοελληνικό φύλο των Αβάντων. Ο Όμηρος αναφέρει πως οι Άβαντες συμμετείχαν στον Τρωικό Πόλεμο στο πλευρό των Αχαιών. Αναφέρει μάλιστα πως είχαν ιδρύσει ήδη τις πόλεις Χαλκίδα, Ερέτρια, Ιστιαία, Κήρινθο, Δίον, Κάρυστο και Στύρα. Την περίοδο των μεγάλων μετακινήσεων στον ελλαδικό χώρο οι Άβαντες εκτοπίστηκαν από τους Ίωνες. Οι Ίωνες της Εύβοιας χωρίστηκαν σταδιακά σε δύο ισχυρά κράτη, της Χαλκίδας στο βορρά και της Ερέτριας στο κεντρικό τμήμα του νησιού. Νοτιότερα, στην περιοχή του όρους Όχη είχαν εγκατασταθεί οι Δρύοπες προερχόμενοι από την περιοχή που αποτέλεσε τα μετέπειτα χρόνια τη Δωρίδα. Οι πόλεις της Εύβοιας κατά τον 8ο αιώνα π.Χ. είχαν εξελιχθεί σε μεγάλες εμπορικές δυνάμεις της περιοχής. Φημίζονταν επίσης για τα κεραμικά τους. Κατά τον αιώνα αυτόν οι Ευβοείς άρχισαν να δημιουργούν αποικίες, αρχικά στη Χαλκιδική και στη συνέχεια στην Κάτω Ιταλία, στην οποία ίδρυσαν τις πρώτες ελληνικές αποικίες. Πρώτη αποικία των Ευβοέων στην Ιταλία ήταν οι Πιθηκούσες σε ένα νησί ανοικτά της Νάπωσης, ενώ λίγα χρόνια μετά ίδρυσαν στην απέναντι ακτή την Κύμη. Η Κύμη έγινε βάση για την ίδρυση νέων αποικιών, όπως ήταν η Ζάγκλη, το Ρήγιο και η Νάξος. Σύμφωνα με μία διαδεδομένη άποψη, οι Ευβοϊκές πόλεις της Κάτω Ιταλίας διέδωσαν το δικό τους αλφάβητο στην περιοχή, το οποίο εξελίχθηκε στη συνέχεια στο Λατινικό Αλφάβητο. Σύμφωνα με την ίδια άποψη, οι Ευβοϊκές πόλεις χρησιμοποιούσαν μία παραλλαγή του ελληνικού αλφαβήτου, που αποκαλείται Ευβοϊκό ή Χαλκιδικό αλφάβητο, το οποίο είχε παρόμοια μορφή με το σημερινό Λατινικό.

Γενετική μελέτη που συνέκρινε δείγμα ατόμων από διάφορες περιοχές της σύγχρονης Ελλάδας με άτομα από τη Σικελία, διαπίστωσε καθαρά την ύπαρξη ελληνικής γενετικής υπογραφής στην Ανατολική Σικελία, συμβατή με την αρχαία προέλευση από την Εύβοια.

Στην σύγκρουση τους για το Ληλάντιο πεδίο αναμείχθηκαν και μακρινές ελληνικές πόλεις, ακόμη και αποικίες. Και οι δύο πόλεις πρωτοστάτησαν στον αποικισμό, ιδρύοντας αποικίες στη Χαλκιδική, στη Μ. Ελλάδα και στην Καμπανία, όπου μετέδωσαν τη χρήση του Χαλκιδικού αλφάβητου και έπαιξαν ρόλο στην διακίνηση των μετάλλων και των εμπορευμάτων από την κυρίως Ελλάδα στη Δυτ. Ευρώπη. Ευβοϊκά μέτρα και σταθμά διευκόλυναν τις οικονομικές ανταλλαγές και υιοθετήθηκαν στην Αθήνα (με τη νομοθεσία του Σόλωνα), σε πολλές Ιωνικές πόλεις και στην Κόρινθο με κάποιες τροποποιήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΤΟ ΑΡΧΕΙΑΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΜΕ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕ

Το αρχειακό υλικό που εν τέλει κλήθηκα να οργανώσω υπάγεται στο τμήμα Προϊστορικών και Κλασικών αρχαιοτήτων. Το αρχείο βρισκόταν στο πατάρι μέσα σε μεγάλες σακούλες σκουπιδιών και εγώ ασχολήθηκα με πέντε απ' αυτές. Επειδή το αρχείο βρισκόταν πολύ καιρό στο πατάρι και το κλίμα της πόλης είναι αρκετά υγρό έπρεπε να αντιμετωπίσω την υγρασία αλλά σε αυτό θα αναφερθώ και αργότερα. Τα αρχεία είχαν μεγάλη θεματολογία. Αφορούσαν στο Αρχαιολογικό μουσείο Χαλκίδας και στο μουσείο Αρέθουσα, στο Αρχαιολογικό μουσείο Ερέτριας, στο Αρχαιολογικό μουσείο Καρύστου, στο Φρούριο του Καράμπαμα και τέλος σε διάφορες ανασκαφές ανά την Εύβοια.

Όλα αυτά τα έγγραφα που βρίσκονταν στις σακούλες σκουπιδιών ήταν άλλα μέσα σε φακέλους άλλα ενωμένα με κάποιο συνδετήρα ή λάστιχο και άλλα μόνα τους χωρίς κάποια σύνδεση με τα υπόλοιπα έγγραφα. Αυτό που με συμβούλευσαν και οι ίδιοι οι υπάλληλοι της εφορείας αρχαιοτήτων ήταν να χωρίσω αρχικά όλα αυτά τα έγγραφα σε ενότητες για να καταλάβω ποιο είναι το περιεχόμενο αυτών των εγγράφων γιατί δεν γνώριζαν και οι ίδιοι το περιεχόμενο της κάθε σακούλας ώστε να μου πουν την θεματολογία τους. Το μόνο πράγμα που ήταν βέβαιο ήταν ότι τα έγγραφα αφορούσαν την ΙΑ' Εφορεία Κλασικών και Προϊστορικών αρχαιοτήτων άρα είχαν είτε δημιουργηθεί από την ίδια την υπηρεσία είτε ήταν έγγραφα άλλων υπηρεσιών ή ατόμων που απευθύνονταν πάντα στην εφορεία αρχαιοτήτων. Η μεγαλύτερη ποσότητα των εγγράφων ήταν οικόπεδα και οικοδομικές άδειες για το χτίσιμο σπιτιών πολυκατοικιών και των μουσείων που ανέφερα. Επιπροσθέτως μια μερίδα των εγγράφων έχει προέλθει από το υπουργείο πολιτισμού καθώς πρόκειται για άδειες εκδηλώσεων στους χώρους των μουσείων όπως επίσης και για θερινές θεατρικές παραστάσεις στο φρούριο του Καράμπαμα.

Πρόκειται για ένα υλικό που αναφέρεται σε χρονολογίες από το 1950 μέχρι και την δεκαετία του 1980. Έτσι μέσα στις σακούλες βρήκα τις υποθέσεις που απασχόλησαν την υπηρεσία όλες αυτές τις δεκαετίες. Το γεγονός ότι βρέθηκαν μέσα σε σακούλες σε ένα πατάρι της υπηρεσίας προέκυψε από αλλαγές που έγιναν στα γραφεία μετά από μια ανακαίνιση. Ήθελαν να βάλουν αυτά τα έγγραφα σε ένα παλαιό αρχείο γιατί δεν τους χρειαζόνταν πια σε καθημερινή χρήση επιπλέον δεν υπήρχε και ο απαιτούμενος χώρος για να

έχουν όλα τα αρχεία μαζί και τα καινούρια και τα παλαιότερα έτσι τα τοποθέτησαν σε σακούλες μέχρι να έχει κάποιος χρόνο να κάνει αυτή την δουλειά καθώς όπως προείπα τα έγγραφα ήταν πολύ μπερδεμένα και απαιτούσαν ώρα δουλείας. Τέλος ήθελαν να βρουν ένα ωραίο σημείο για να στεγαστεί το παλαιό αρχείο όπου μέσα από αυτό θα αναβιώνετε η ιστορία της υπηρεσίας .

Ας αναφερθούμε αρχικά στα αρχεία που αφορούν στις ανασκαφές. Πρόκειται για έναν αρκετά μεγάλο όγκο αρχείων, καθώς χωρίζονται σε δυο κατηγορίες, σ' αυτά που η ανασκαφή έφερε στο φως αρχαιολογικά ευρήματα και σ' αυτά που κατά την διάρκεια της ανασκαφής δεν βρέθηκε τίποτα. Αρχικά να πούμε ότι το αρχείο που αφορά τις οικοδομικές εργασίες απασχολεί άμεσα και καθημερινά τους εργαζόμενους της εφορείας αρχαιοτήτων. Πρόκειται για ένα αρχείο που μεταλλάσσεται συνεχώς καθώς μπορεί ακόμα και καθημερινά να εμπλουτίζεται με καινούριες υποθέσεις. Έτσι οι υποθέσεις που αφορούν παλιές ημερομηνίες φυλάσσονται στο παλαιό αρχείο της υπηρεσίας και οι υποθέσεις που αφορούν ημερομηνίες από το 2014 και μετά έχουν διαφορετικό τρόπο φύλαξης. Κάθε εργαζόμενος της Εφ.Α. έχει το προσωπικό του αρχείο με τις υποθέσεις που αναλαμβάνει και υπάρχει και ένα κοινό παλαιό αρχείο που χωρίζεται σε δύο μέρη στα αρχεία που αφορούσαν στην παλαιά ΙΑ΄ Εφορεία Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων και στα αρχεία που αφορούσαν την παλαιά 23^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Τα αρχεία στα οποία αναφέρομαι εγώ τώρα μπήκαν στο παλαιό αρχείο της Εφορείας Κλασικών και Προϊστορικών αρχαιοτήτων.

Όπως είπαμε και παραπάνω το νησί της Εύβοιας έχει μεγάλη ιστορία, γι αυτό κάθε φορά όταν χτίζεται κάποιο καινούριο οικοδόμημα πρέπει οι αρμόδιοι να παίρνουν την έγκριση της Εφ.Α. Ευβοίας, έτσι ώστε αν κρίνεται απαραίτητο καθ' όλη την διάρκεια των εργασιών να είναι κάποιος αρχαιολόγος εκεί. Αν η περιοχή που χτίζεται προστατεύεται από την αρχαιολογική υπηρεσία, δηλαδή σε παλαιότερες εργασίες στην περιοχή βρέθηκαν αρχαιολογικά ευρήματα, τότε από την αρχή των εργασιών πάει μια ομάδα αρχαιολόγων και κάθε εργασία γίνεται με πολύ μεγάλη προσοχή και με εργαλεία που δεν μπορούν να καταστρέψουν τα αντικείμενα που είναι θαμμένα στη γη. Αν πάλι δεν κριθεί απαραίτητο να σταλεί στην περιοχή κάποιος αρχαιολόγος και κατά την διάρκεια των εργασιών βρεθεί κάποιο αντικείμενο τότε οι υπεύθυνοι είναι υποχρεωμένοι να καλέσουν την αρχαιολογική υπηρεσία και εκείνοι με την σειρά τους να στείλουν κάποιον εκπρόσωπό τους εκεί.

Ένα αρχείο λοιπόν που αφορά οικοδομικές εργασίες σε κάποιο οικόπεδο αρχικά περιλαμβάνει την αίτηση του ιδιοκτήτη στην αρχαιολογική υπηρεσία καθώς και τα σχέδια του οικοπέδου στο οποίο αναφερόμαστε. Στην συνέχεια προστίθεται και η απόφαση της αρχαιολογικής υπηρεσίας, δηλαδή για το αν θα είναι παρούσα ή όχι. Αν πρόκειται για ένα οικόπεδο που βρίσκεται σε

περιοχή που δεν έχουν βρεθεί ποτέ αρχαιολογικά ευρήματα και κατά την διάρκεια των εργασιών πάλι δεν βρίσκεται τίποτα τότε το αρχείο κλείνει έτσι. Αν από την άλλη το οικοπέδο βρίσκεται σε περιοχή που έχουν βρεθεί παλαιότερα αρχαιολογικά αντικείμενα αλλά αυτή την φορά δεν υπήρξε κάποια νέα ανακάλυψη τότε το αρχείο κλείνει με μια έκθεση του αρχαιολόγου στην οποία αναφέρει ότι δεν βρέθηκε τίποτα κατά την διάρκεια των εργασιών.

Στη περίπτωση που κατά την διάρκεια των εργασιών βρεθεί έστω και ένα αρχαιολογικό αντικείμενο τότε το αρχείο αποκτά πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Αρχικά μέσα στο αρχείο προστίθεται το ημερολόγιο του αρχαιολόγου στο οποίο καταγράφεται με κάθε λεπτομέρεια από τον αρχαιολόγο που ηγείται της ομάδας τη συνέβη κάθε μέρα των εργασιών. Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό κομμάτι του αρχείου το οποίο πρέπει να φυλάσσεται καλά μετά το τέλος των εργασιών καθώς είναι το μόνο που θα μπορεί να μας μεταφέρει ακέραια όλα τα συναισθήματα που προκλήθηκαν κατά την διάρκεια των εργασιών ακόμα και αν περάσουν χρόνια. Το παράδοξο με αυτά τα ημερολόγια είναι ότι μπορεί να μοιάζουν με τα συνηθισμένα, να είναι δηλαδή κάποιο τετράδιο, αλλά μπορεί ο αρχαιολόγος να γράψει και οπουδήποτε βρει δηλαδή σε χαρτοπετσέτες σε κάποιο κουτί φαγητού ακόμα και σε κουτί από τσιγάρα. Όταν λοιπόν το ημερολόγιο είναι γραμμένο κάπου ασυνήθιστα δυσκολεύει κάπως την δουλειά του αρχειονόμου καθώς έχει πολλά ζητήματα να λύσει. Αρχικά πρέπει να βρει πως θα το χωρέσει στο φάκελο του αρχείου και το πως θα διατηρηθεί στον χρόνο χωρίς να καταστραφεί.

Η κατηγορία αυτή των αρχείων είναι που με δυσκόλεψε περισσότερο. Οι περισσότερες υποθέσεις δεν ήταν χωρισμένες ούτε κατά όνομα με αποτέλεσμα να βρίσκω σκόρπιες αιτήσεις, σχέδια οικοπέδων και ημερολόγια αρχαιολόγου. Το δυσκολότερο βέβαια ήταν τα να αφαιρέσω αρχικά πάνω από τα έγγραφα τους σκουριασμένους συνδετήρες τα σπασμένα και αλλοιωμένα λάστιχα που χρησιμοποιούσαν. Τα υλικά αυτά επειδή δεν είναι αναλλοίωτα στον χρόνο σε πολλές περιπτώσεις είχαν σχεδόν καταστρέψει τα έγγραφα. Επιπλέον και ο ίδιος ο χρόνος έφερε φυσικές φθορές στα έγγραφα καθώς επίσης και έντονη υγρασία που υπάρχει στην πόλη. Αυτό που έκανα λοιπόν ήταν αφού καθάρισα καλά τα έγγραφα χώρισα τις υποθέσεις κατά όνομα και μετά ανά περιοχή. Μέσα στο αρχείο χώρισα αρχικά τον χώρο που θα έμπαινε το οικοδομικό αρχείο ανά περιοχή της Εύβοιας και έπειτα στην κάθε περιοχή έβαλα τις υποθέσεις της κατά αλφαβητική σειρά. Έτσι πλέον είναι πολύ εύκολο σε κάποιον να ψάξει και να βρει όποια υπόθεση του χρειάζεται.

Ένα μέρος του αρχείου αφορούσε το Αρχαιολογικό μουσείο Χαλκίδας και το μουσείο Αρέθουσα. Στην συνέχεια σας παραθέτω λίγα λόγια γι αυτά τα όμορφα μουσεία ώστε να τα γνωρίσετε και εσείς λίγο καλύτερα. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας στεγάζεται σε κτίριο των αρχών του 20ου αι. και συγκεντρώνει ευρήματα από όλη την Εύβοια. Η βάση του νεοκλασικού κτιρίου διαθέτει λαξευτή τοιχοποιία κατά το πολυγωνικό σύστημα, ενώ οι

γωνίες του ενισχύονται επίσης με λαξευτή τοιχοποιία. Πάνω από την κύρια είσοδο του κτιρίου ανοίγεται αέτωμα και είναι κεραμοσκεπταστό. Το κτίριο διαθέτει μεγάλη αυλή και τρεις αίθουσες, όπου παρουσιάζονται τα εκθέματα. Το κτίριο ανήκει στο ελληνικό κράτος και διαμορφώθηκε κατάλληλα για να φιλοξενήσει τις ευβοϊκές αρχαιότητες.

Τα εκθέματα του Μουσείου τοποθετούνται χρονολογικά από την Παλαιολιθική μέχρι και την Ύστερη Ρωμαϊκή Εποχή και προέρχονται από ανασκαφές στην Εύβοια. Η έκθεση του Μουσείου διαθέτει συλλογές με ευρήματα από τον οικισμό και το νεκροταφείο της Μάνικας (2800 – 1900 π.Χ.), μυκηναϊκή κεραμική και ειδώλια, συλλογή Οικονόμου με ευβοϊκή, βοιωτική κεραμική και κοροπ्लाστική, συλλογή κλασικών και ελληνιστικών νομισμάτων από τη Χαλκίδα, Ερέτρια και την Κάρυστο, ρωμαϊκά αναθηματικά γλυπτά από τη Χαλκίδα και την Αιδηψό, επιτύμβια μνημεία από τη Χαλκίδα, τη νέα Λάμψακο και τιμητικά ψηφίσματα. Στην αυλή του Μουσείου περιέχονται ψηφίσματα, επιτύμβια μνημεία και ρωμαϊκά γλυπτά. Από τα εκθέματα ξεχωρίζουν ένα καθισμένο γυναικείο άγαλμα του 4ου αι. π.Χ., μαρμάρινη επιτύμβια στήλη με παράσταση νέου και σκύλου (β' τέταρτο 4ου αι. π.Χ.), αναθηματική στήλη με παράσταση Πλούτωνα και Διονύσου (μέσα του 4ου αι. π.Χ.), άγαλμα του Αντίνοου (2ος αι. μ.Χ.), ακέφαλο άγαλμα Απόλλωνα ή Διονύσου (ρωμαϊκό αντίγραφο), γυναικείο άγαλμα Ελληνιστικής Εποχής και δυο κεφάλια κούρων Αρχαϊκής Εποχής.

Ο επισκέπτης ξεκινά την περιήγηση στο Μουσείο από τον αύλειο χώρο, όπου συναντά ταφικά μνημεία. Σε μία στοά (Στοά Α) εκτίθενται ψηφίσματα, αναθηματικές και αγωνιστικές επιγραφές. Στην πορεία του προς τις τρεις αίθουσες απαντά μια ημικυκλική εξέδρα με τιμητικά ψηφίσματα. Η κεντρική αυλή του Μουσείου περιέχει αρχιτεκτονικά μέλη από την πόλη της Χαλκίδας. Η επόμενη στάση πριν την είσοδό του στις αίθουσες είναι στη Στοά Β, όπου μπορεί να δει επιγραφές και αγάλματα της Ρωμαϊκής Εποχής. Από το σύνολο των γλυπτών αυτών ξεχωρίζουν ένα άγαλμα της Δήμητρας ή Κυβέλης, το οποίο χρονολογείται στον 4ο αι. π.Χ. και τρεις προτομές αλόγων της Υστεροκλασικής Εποχής.

Στις τρεις αίθουσες του Μουσείου τα εκθέματα της Μόνιμης Έκθεσης έχουν ταξινομηθεί χρονολογικά, ώστε να μπορεί ο επισκέπτης να λάβει μια συνολική εικόνα για την αρχαία Εύβοια. Στην πρώτη αίθουσα παρουσιάζονται παλαιολιθικά εργαλεία και νεολιθική κεραμική από διάφορες περιοχές της Εύβοιας, κεραμική από τη Μάνικα (2800 – 1900 π.Χ.) και από το Αλιβέρι (1900 – 1650 π.Χ.), πρωτογεωμετρική και γεωμετρική κεραμική από τη Χαλκίδα (1050 – 700 π.Χ.), καθώς και αντικείμενα μικροτεχνίας αλλά και κυκλαδικά αγγεία και απομιμήσεις τέτοιων από ευβοϊκά εργαστήρια προϊδεάζουν τον επισκέπτη για την πρώιμη τέχνη στην Εύβοια.

Στη δεύτερη αίθουσα ο επισκέπτης έρχεται αντιμέτωπος με τη μικροτεχνία, κοροπλαστική, πλαστική και κεραμική από την Αρχαϊκή μέχρι και τη Ρωμαϊκή Εποχή. Ξεχωρίζουν ιδιαίτερα δυο κεφάλια κούρων (μέσα του 6ου αι. π.Χ.), κορμοί δυο κούρων από την περιοχή της Χαλκίδας και της Ερέτριας (τέλη 6ου αι. π.Χ.), τρία γυναικεία αγάλματα αφιερωμένα στην Άρτεμη (4ος αι. π.Χ.), καθώς και επιτύμβιες στήλες Κλασικής Εποχής και ένα αναθηματικό ανάγλυφο με τον Πλούτωνα και το Διόνυσο (4ος αι. π.Χ.)

Η Τρίτη αίθουσα είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στη μεγάλη πλαστική. Αγάλματα του Διονύσου ή του Απόλλωνα (1ος αι. π.Χ.), του Πολυδευκίονα, μαθητή του Ηρώδη του Αττικού (2ος αι. μ.Χ.), στήλη με θυσία από τη Λάρυμνα της Βοιωτίας και μία άλλη με παράσταση του Διονύσου, αλλά και ένας χάλκινος τρίποδας με αφιέρωση στον Απόλλωνα δίνουν μια άλλη διάσταση στο Μουσείο και προσφέρουν σημαντικά στοιχεία για την εξέλιξη της τέχνης στην Εύβοια, ενός νησιού που έπαιξε ιδιαίτερο ρόλο στα πολιτικά και ιστορικά δρώμενα του ελλαδικού χώρου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας παλαιότερα ανήκε στην ΙΑ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Εφορεία. Τώρα ανήκει στην Εφ.Α. Ευβοίας και λειτουργεί ως παράρτημα του Νέου Αρχαιολογικού Μουσείου Χαλκίδας Μουσείου Αρέθουσα.

Το νέο Αρχαιολογικό μουσείο ή μουσείο Αρέθουσα στην πόλη της Χαλκίδας στεγάζεται στο εργοστάσιο οινοπνευματοποιίας με την επωνυμία «Αρέθουσα Α.Ε.», βιομηχανικό κτήριο των αρχών του 20ού αιώνα που σταμάτησε να λειτουργεί οριστικά το 1980. Αποτελεί κηρυγμένο μνημείο πολιτισμικής κληρονομιάς (ΦΕΚ Β' 45/22.01.1979) και τεκμήριο της σημαντικής βιομηχανικής δραστηριότητας της πόλης κατά τον προηγούμενο αιώνα.

Με το άνοιγμά του για το κοινό στις αρχές του 2016 ως μουσειακού χώρου, δημιουργήθηκε στη Χαλκίδα ένα νέο τοπίο και ένας νέος χώρος πολιτισμού, σημείο συνάντησης, έρευνας και συζήτησης για θέματα της τοπικής ιστορίας και αρχαιολογίας. Επίσης, λειτουργεί ως πυξίδα προσανατολισμού των επισκεπτών της Εύβοιας.

Η μόνιμη έκθεση του μουσείου αναφέρεται στο παρελθόν της Εύβοιας και της Σκύρου από την απώτατη προϊστορία έως τη δημιουργία του Νέου Ελληνικού Κράτους, αξιοποιώντας τα διαθέσιμα υλικά τεκμήρια και εστιάζοντας σε τέσσερις βασικούς θεματικούς άξονες, την πολιτειακή οργάνωση, την οικονομία, τη θρησκεία και την έννοια της πολιτισμικής ταυτότητας.

Μέσα λοιπόν στις σκόρπιες σελίδες του παλαιού αρχείου της Εφ.Α. Ευβοίας βρήκα πολλά στοιχεία από τότε που δεν υπήρχε το μουσείο αλλά ήταν απλώς σχέδια. Είναι πολύ όμορφο και σαι γεμίζει δέος να βλέπεις την ιστορία ενός μουσείου από την δημιουργία του, το πώς απέκτησε τα εκθέματα που εμείς θαυμάζουμε σήμερα. Επίσης είναι πολύ δημιουργικό για έναν

μουσειολόγο να βλέπει την δημιουργία της μόνιμης έκθεσης ενός πολύ σημαντικού μουσείου της πόλης. Τα έγγραφα που αφορούσαν στο αρχαιολογικό μουσείο αφορούσαν πολιτιστικές εκδηλώσεις που έλαβαν χώρο στο εσωτερικό του μουσείου Χαλκίδας καθώς επίσης άδειες υδροδότησης και ρεύματος για το μουσείο.

Ένα μέρος του αρχείου που επεξεργάστηκα αφορούσε το Αρχαιολογικό μουσείο Ερέτριας. Άλλο ένα σπουδαίο μουσείο που κοσμεί το νησί της Εύβοιας. Η μόνιμη έκθεση του Αρχαιολογικού Μουσείου Ερέτριας λειτουργεί με τη σημερινή της μορφή από το 1991. Περιέχει ευρήματα από την ευρύτερη περιοχή της Ερέτριας που καλύπτουν χρονολογικά τις χρονικές περιόδους από την Πρώιμη Εποχή του Χαλκού μέχρι και τα Ρωμαϊκά Χρόνια. Πρόκειται για μεγάλες αρχαιολογικές θεματικές ενότητες, όπως κεραμική, γλυπτική, αργυροχρυσοχοΐα, οπλισμός, που δίνουν μια ενδεικτική εικόνα του πολιτισμού που αναπτύχθηκε στην περιοχή αυτή και των κατοίκων της. Τα πιο γνωστά εκθέματα αποτελούν ο μικρός πήλινος κένταυρος από το νεκροταφείο του Λευκαντίου, η πρωιμότερη παράσταση αυτού του μυθικού όντος, η χάλκινη παρωπίδα αλόγου από τη βόρεια Συρία (9ος αι. π.Χ.), και το γλυπτό σύμπλεγμα του Θησέα με την Αμαζόνα Αντιόπη από το δυτικό αέτωμα του υστεροαρχαϊκού ναού του Δαφνηφόρου Απόλλωνα στην Ερέτρια.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας αποτελεί ένα από τα σημαντικά αρχαιολογικά μουσεία του ελληνικού χώρου, στο οποίο παρουσιάζονται ευρήματα από διάφορες εποχές. Το Μουσείο βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με το χώρο, γεγονός που βοηθά στην καλύτερη κατανόηση του. Το κτίριο του Μουσείου ανήκει στο ελληνικό κράτος, ενώ η επέκτασή του με μια δεύτερη μεγάλη αίθουσα χρηματοδοτήθηκε από την Ελβετική Αρχαιολογική Σχολή. Τα ευρήματα προέρχονται από ανασκαφές της τοπικής Εφορείας και ξένων αρχαιολογικών σχολών (Ελβετική και Βρετανική Σχολή) στην ευρύτερη περιοχή της Ερέτριας. Χρονολογικά καλύπτουν όλο το φάσμα κατοίκησης της περιοχής, από την Εποχή του Χαλκού μέχρι και τα Ρωμαϊκά Χρόνια. Υπάρχει μια χρονολογική ταξινόμηση των προθηκών και των αντικειμένων, ξεκινώντας από τα αρχαιότερα και καταλήγοντας στα νεότερα. Στο μουσείο εκτίθεται κεραμική, όλων των περιόδων, γλυπτά και ανάγλυφα της Αρχαϊκής, Κλασικής και Ελληνιστικής Εποχής, χάλκινα αντικείμενα, όπως αγγεία, ειδώλια, είδη πολυτέλειας από την Ανατολή, κοσμήματα από χρυσό, ασήμι, χαλκό, φαγεντιανή (πόρπες, αλυσίδες, σκουλαρίκια κλπ), λυχνίες και οπλισμός.

Στον προθάλαμο του Μουσείου εκτίθενται γλυπτά του 4ου αι. π.Χ. και επιγραφές, μία από τις οποίες είναι σε γραφή «βουστροφηδόν». Η πρώτη κύρια αίθουσα του Μουσείου περιλαμβάνει τα ευρήματα της προϊστορικής Ερέτριας, όπως επίσης και τριών γειτονικών προϊστορικών οικισμών, αυτών της Ξηρόπολης, της Αμαρύνθου και της Μαγούλας.

Η Ξηρόπολη βρίσκεται βορειοδυτικά της Ερέτριας και έχει να επιδείξει και αποτελεί σημαντική θέση από το τέλος της Πρωτοελλαδικής Εποχής και την Μυκηναϊκή Εποχή. Ο οικισμός της Αμαρύνθου αποκαλύφθηκε πάνω σε τεχνητό λόφο νοτιοανατολικά της Ερέτριας και ξεκινά από την Πρώιμη Πρωτοελλαδική Εποχή (γύρω στο 3000 π.Χ.). Η Μαγούλα βρίσκεται μεταξύ Ερέτριας και Αμαρύνθου και ανάγεται χρονολογικά επίσης στην Πρωτοελλαδική Εποχή.

Τα σημαντικότερα εκθέματα, ωστόσο, προέρχονται από τα πρωτογεωμετρικά νεκροταφεία του Λευκαντίου και της Ερέτριας. Στη δεύτερη αίθουσα δεσπόζει το δυτικό αέτωμα του ναού του Δαφνηφόρου Απόλλωνα, το οποίο χρονολογείται στα τέλη του 6ου αι. π.Χ. και αποτελεί δείγμα υψηλής τέχνης. Οι προθήκες που πλαισιώνουν το γλυπτό διάκοσμο παρουσιάζουν αντικείμενα από τον καθημερινό βίο, από τον ιδιωτικό βίο στο σπίτι, από τον αθλητικό βίο (παναθηναϊκοί αμφορείς), από το λατρευτικό βίο και από το νεκρικό βίο (κτερίσματα από κλασικούς, ελληνιστικούς και ρωμαϊκούς τάφους). Τέλος, στην αυλή του Μουσείου παρουσιάζονται αρχιτεκτονικά μέλη, επιτύμβιες στήλες και ψηφίσματα, όπως επίσης και το σημαντικό εύρημα του κεραμικού κλιβάνου που βρέθηκε στην περιοχή της αρχαίας αγοράς της Ερέτριας και χρονολογείται στη Μεσοελλαδική Εποχή (2000 – 1650 π.Χ.).

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας διαθέτει προθάλαμο, δύο κύριες αίθουσες, προαύλιο και αποθήκη. Το μουσείο εποπτεύεται από την ΙΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων που εδρεύει στη Χαλκίδα Εύβοιας. Για το αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας τα αρχεία που βρήκα αφορούσαν άδειες από την υπηρεσία για διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες καθώς και άδειες για την Ελβετική Αρχαιολογική σχολή για έρευνα πάνω στα εκθέματα του μουσείου.

Το φρούριο του Καράμπαμπα είναι το επόμενο αρχαιολογικό στολίδι της Χαλκίδας για το οποίο βρήκα στοιχεία στα αρχεία, σπουδαία πράγματα για την συντήρησή του για την εκκλησία που βρίσκεται μέσα για εκδηλώσεις που έχουν γίνει και για θεατρικές παραστάσεις που έχουν φιλοξενηθεί στο εσωτερικό του φρουρίου καθώς επίσης και για τα εκθέματα που βρίσκονται στο φρούριο.

Ας γνωρίσουμε λοιπόν αυτό το Οθωμανικό κάστρο του 17ου αιώνα στην "ηπειρωτική" πλευρά της πόλης που μαζί με το καταστραμμένο κάστρο της Χαλκίδας είχαν καταστήσει την πόλη απόρρητη. Το κάστρο βρίσκεται σε λόφο της βοιωτικής ακτής, που ονομάζεται Φούρκα. Η θέση του είναι στρατηγική, καθώς ελέγχει τα στενά του Ευρίπου και την πόλη της Χαλκίδας. Η θέση του Κάστρου ταυτίζεται από μερικούς μελετητές με την αρχαία πόλη Κάνηθο, καθώς σώζονται σποραδικά ίχνη κτισμάτων και τάφων, στην επιφάνεια του εδάφους. Ο λόφος πιθανότατα οχυρώθηκε για πρώτη φορά κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο, αλλά είναι βέβαιο ότι δεν είχε οχύρωση στους Βυζαντινούς χρόνους και κατά τη διάρκεια της Βενετοκρατίας και τους πρώτους αιώνες της

Τουρκοκρατίας. Το φρούριο που σώζεται σήμερα οικοδομήθηκε από τους Τούρκους το 1684, με σκοπό την προστασία της Χαλκίδας από τους Βενετούς. Σχεδιάστηκε από τον Βενετό Gerolimo Galoro και η αρχιτεκτονική του είναι περισσότερο Ευρωπαϊκή και λιγότερο Τουρκική.

Το φρούριο πολιορκήθηκε ανεπιτυχώς από τον Μοροζίνι το 1688 και οι Τούρκοι κατόρθωσαν να διατηρήσουν την κυριότητά του έως την απελευθέρωση της Ελλάδας. Κατά την Ελληνική Επανάσταση, οι Έλληνες δεν μπόρεσαν, παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες, να καταλάβουν την Χαλκίδα η οποία παραδόθηκε αμαχητί από τους Τούρκους μόνο μετά τη συνθήκη του 1833. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Χαλκίδα παρέμεινε απόρρητη χάρη στα δύο κάστρα της: του Καραμπάμπα και το -πιο ισχυρό- κάστρο της Χαλκίδας, απέναντι. Δυστυχώς, το κάστρο της Χαλκίδας κατεδαφίστηκε από έναν δραστήριο δήμαρχο το 1885, επί πρωθυπουργίας Τρικούπη, και η Χαλκίδα έχασε την ευκαιρία να είναι μια από τις πιο γραφικές πόλεις της Ελλάδας.

Έχει μέγιστο πλάτος 240 μέτρα και μέγιστο μήκος 54 μέτρα. Η μορφή του προσεγγίζει κυρίως βενετικά πρότυπα, με στενόμακρο περίβολο, προσανατολισμένο από Ανατολή προς Δύση, με προτείχισμα στη βόρεια πλευρά, τρεις προμαχώνες και έναν μεγάλο πύργο. Το νότιο τμήμα του τοίχου διατηρείται σε κακή κατάσταση. Αρχαία αρχιτεκτονικά μέλη έχουν εντοιχισθεί σε αρκετά σημεία του περιβόλου. Ο πιο σύνθετος, εξαγωνικός προμαχώνας βρίσκεται στην ανατολική πλευρά, προς τη Χαλκίδα. Στις επάλξεις διατηρούνται δύο ρωσικά κανόνια του 19ου αιώνα. Η μοναδική πύλη του φρουρίου βρίσκεται στη ΝΑ πλευρά του τείχους, ενώ γύρω της έχουν οικοδομηθεί κτήρια στρατιωτικού χαρακτήρα.

Στον ανατολικό τοίχο του περιβόλου, μεταξύ της πύλης και του ανατολικού πύργου, βρίσκεται κωδωνοστάσιο, κτισμένο στη θέση όπου βρισκόταν η καμπάνα του συναγερμού του φρουρίου. Το μόνο καλά σωζόμενο κτίσμα μέσα στον περίβολο είναι ναός αφιερωμένος στον Προφήτη Ηλία, που χρονολογείται το 1895. Το δυτικό άκρο του τείχους καταλαμβάνει επτάπλευρος πύργος, η μεγαλοπρεπέστερη αμυντική κατασκευή του φρουρίου. Η είσοδος στον πύργο γίνεται από στενό καμαροσκεπή διάδρομο, που θυμίζει λαβύρινθο.

Το κάστρο έχει αποκατασταθεί σε μεγάλο βαθμό χάρη στις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 1985-2000. Σήμερα στο εσωτερικό του λειτουργεί εκθεσιακός χώρος όπου εκτίθενται γλυπτά από την περιοχή της Χαλκίδας. Στην είσοδο του κάστρου βρίσκεται ο τάφος του λογοτέχνη Γιάννη Σκαρίμπα. Για το περίφημο κάστρο της Χαλκίδας βρήκα άδειες για καλοκαιρινές θεατρικές παραστάσεις συναυλίες και χορευτικές παραστάσεις επίσης άδειες για πολιτιστικές εκδηλώσεις και ποιητικές βραδιές.

Τέλος έχουμε το αρχαιολογικό μουσείο της Καρύστου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Καρύστου στεγάζεται στη δυτική πτέρυγα του Γιοκάλειου Πνευματικού Ιδρύματος, κληροδότημα του ευεργέτη Νικολάου Γιοκαλά. Διαθέτει εκθέματα από τα προϊστορικά χρόνια έως τη ρωμαϊκή περίοδο και

στους χώρους του εκτίθενται ευρήματα από τα Δρακόσπιτα Καρύστου και Στύρων, την αρχαία Γεραιστό και κυρίως από την Παλαιοχώρα. Το κτίριο όπου στεγάζεται το μουσείο οικοδομήθηκε το 1959 στην Πλατεία Μαξιμιλιανού της Καρύστου. Η δυτική πτέρυγα του Γιοκάλειου Πνευματικού Ιδρύματος παραχωρήθηκε σύμφωνα με τους όρους της διαθήκης του Ν. Γιοκαλά, το 1980 στο ΥΠΠΟ για την δημιουργία Αρχαιολογικού Μουσείου. Η ΙΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων διαμόρφωσε τον παραχωρηθέντα χώρο και εγκαινίασε το Μουσείο Καρύστου το 1989. Στον ίδιο κτιριακό συγκρότημα περιλαμβάνονται αίθουσες θεάτρου και Βιβλιοθήκης, που λειτουργούν υπό την εποπτεία του Δήμου Καρύστου. Τα ευρήματα εκτίθενται σε μια αίθουσα και προέρχονται από τα δρακόσπιτα των Στύρων και της Όχης, το ναό του Ποσειδώνος στη Γεραιστό, την πρωτοελλαδική θέση στον Άγιο Γεώργιο βορειοδυτικά της Καρύστου, αλλά κυρίως από την ίδια την πόλη, ιδιαίτερα από την Παλαιοχώρα (κτήμα Κωνσταντινίδη).

Απέναντι από την είσοδο εκτίθεται άγαλμα ιματιοφόρου γυναίκας των ελληνιστικών χρόνων. Ακολουθεί βωμός του 4ου αιώνα π.Χ. με παράσταση εφίππου και πεζής μορφής, που φέρει και μεταγενέστερη επιγραφή. Στη δεξιά πλευρά ενδιαφέρον είναι το ανάγλυφο με παράσταση ανακεκλιμένου Ηρακλή και Σατύρου, ενώ σε όλο το τμήμα της πλευράς αυτής εκτίθενται ιωνικά κιονόκρανα από τη Γεραιστό και την Παλαιοχώρα, καθώς και εδράνου ημικυκλικής εξέδρας με σχηματοποιημένο πόδι λέοντα. Στην προθήκη αριστερά της εισόδου εκτίθενται πήλινα ειδώλια και νομίσματα που βρέθηκαν στην περιοχή Καρυστίας. Ακόμη μία κεφαλή Σατύρου, ακέφαλο αγαλμάτιο γυναίκας με θύρσο, ίσως Αρτέμιδος, πήλινο προσωπίδιο Βάκχου και αγαλμάτιο Κυβέλης μέσα σε ναΐσκο, του τέλους των ελληνιστικών χρόνων. Η Βιβλιοθήκη, καταλαμβάνει την ανατολική πτέρυγα του Ιδρύματος, και είναι μοναδική σε μέγεθος στην ευρύτερη περιοχή από Χαλκίδα μέχρι Κάρυστο. Προσφέρει τις πολύτιμες υπηρεσίες της με τους 17.000 τόμους βιβλίων της στους αναγνώστες με επιτυχία, για 45 συνεχόμενα χρόνια, από το 1973 μέχρι και σήμερα. Από τις αρχές Οκτωβρίου 2017 μάλιστα, ο προθάλαμος της Βιβλιοθήκης διαμορφώθηκε με τρόπο που να λειτουργεί και ως τμήμα παιδικής βιβλιοθήκης και εμπλουτίστηκε και με νέα παιδικά βιβλία. Η μεγάλη κεντρική αίθουσα εκδηλώσεων, όπου λαμβάνουν χώρα θεατρικές παραστάσεις, προβολές των ταινιών της Κινηματογραφικής Λέσχης Καρύστου, ομιλίες, συνελεύσεις, συναυλίες, πρόβες και πολλές άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Η αίθουσα εκδηλώσεων και η Βιβλιοθήκη λειτουργούν υπό την εποπτεία του Δήμου Καρύστου. Για το αρχαιολογικό μουσείο Καρύστου τα αρχαία που βρήκα αφορούσαν πολιτιστικές εκδηλώσεις για τους καλοκαιρινούς μήνες.

Το ερώτημα που προκύπτει τώρα είναι γιατί να υπάρχουν αρχεία από αυτά τα μουσεία στην εφορεία αρχαιοτήτων Ευβοίας και η απάντηση είναι πολύ απλή γιατί υπάγονται σ αυτή. Οπότε αρχικά για να χτιστούν, τα εκθέματα που

θα έχουν καθώς και οι εκδηλώσεις που θα γίνονται αφορούν άμεσα την υπηρεσία. Πρέπει με λίγα λόγια να παίρνουν για τα πάντα την άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Η διαδικασία ξεκίνησε με την δημιουργία του αρχείου. Αρχικά δηλαδή άρχισα να επεξεργάζομαι ότι μου δόθηκε από τους υπεύθυνους της υπηρεσίας και να σημειώνω πληροφορίες για το περιεχόμενο των αρχείων και τις δυσκολίες που συνάντησα κατά την διάρκεια της αρχειοθέτησης ενός τόσο παλαιού αρχείου.

Για την επεξεργασία του αρχείου με βοήθησαν πάρα πολύ και οι γνώσεις που μου είχαν μεταλαμπαδεύσει οι καθηγητές μου της αρχειονομίας πάνω στο ΔΙΠΑΠ.. Το Διεθνές Πρότυπο Αρχειακής Περιγραφής (Γενικό) - ΔΙΠΑΠ παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές για την περιγραφή του αρχειακού υλικού και τη δημιουργία προτυποποιημένων εγγραφών. Το πρότυπο περιλαμβάνει γενικούς κανόνες αρχειακής περιγραφής ανεξάρτητα από το είδος και το υπόστρωμα του αρχειακού υλικού. Η χρήση του ΔΙΠΑΠ (Γ) για την περιγραφή του αρχειακού υλικού:

- α. διασφαλίζει τη δημιουργία περιεκτικών, κατάλληλων και επεξηγηματικών περιγραφών
- β. διευκολύνει την ανάκτηση και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το αρχειακό υλικό
- γ. καθιστά δυνατή τη χρήση κοινών και καθιερωμένων βάσεων δεδομένων και
- δ. καθιστά δυνατή την ενσωμάτωση των περιγραφών από διαφορετικούς τόπους φύλαξης σε ένα ενοποιημένο σύστημα πληροφόρησης.

Η αρχειακή περιγραφή καθιστά δυνατό το διανοητικό έλεγχο του αρχειακού υλικού, ο οποίος είναι απαραίτητος για την εξασφάλιση της αξιοπιστίας, της αυθεντικότητας, της σημασίας αλλά και της πρόσβασης των περιγραφόμενων

αρχείων. Οι αρχειακές περιγραφές, όπως προτείνονται από το ΔΙΠΑΠ (Γ), καλύπτουν οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το υλικό ανεξάρτητα από το στάδιο της διαχείρισης στο οποίο προσδιορίζεται ή διαπιστώνεται. Οι πληροφορίες παραμένουν δυναμικές και μπορούν να βελτιωθούν σε οποιοδήποτε στάδιο διαχείρισης. Οι περιγραφές προτείνεται να αναπτυχθούν σε διαφορετικά επίπεδα (αρχείο, υπο-αρχείο, σειρά, υποσειρά, φάκελος, τεκμήριο), τα οποία συνδέονται μεταξύ τους.

Όπως γνωρίζουμε τα παλαιά αρχεία χρήζουν ιδιαίτερης μεταχείρισης. Τα αρχεία αυτά βρίσκονται ουσιαστικά στην ιστορική τους ηλικία καθώς δεν έχουν πλέον υπηρεσιακή χρησιμότητα αλλά μπορούν πλέον να χρησιμοποιηθούν σαν μουσειακά εκθέματα ή για κάποια ιστορική ή πολιτιστική/πολιτισμική έρευνα.

Ως προς την διατήρηση και την συντήρηση τώρα το πρώτιστο καθήκον μιας αρχειακής υπηρεσίας είναι η μέγιστη δυνατή επιμήκυνση του χρόνου ζωής των συλλογών της. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι ο αποτελεσματικότερος και οικονομικότερος τρόπος επίτευξης του παραπάνω στόχου είναι το να παρεμποδιστεί η υποβάθμιση του υλικού στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, δηλαδή η προληπτική συντήρηση. Οι περισσότερες δραστηριότητες που αυτή περιλαμβάνει αφορούν καθημερινές ενέργειες που εκτελούνται στην υπηρεσία, δηλαδή αγορές υλικού, πρακτικές φύλαξης σε φακέλους, κουτιά, ράφια ή συρταριέρες, καταλογογράφηση, δανεισμό, διακίνηση, καθαρισμό του υλικού και των χώρων, φωτοτύπηση και αναπαραγωγή, μικροεπισκευές, βιβλιοδεσία ή τέλος απόσυρση αν η κατάσταση του υλικού δεν επιτρέπει τη χρήση του. Επίσης περιλαμβάνει εργασίες συντήρησης, επισκευών και βελτιώσεων του κτιρίου, μέτρα προστασίας από φωτιά, πλημμύρα, κλοπή και βανδαλισμό. Οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να εκτελούνται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και οδηγίες και με την συνείδηση της σπουδαιότητάς τους μέσα στο γενικό σχέδιο διατήρησης.

Ένα σύστημα κλιματικού ελέγχου (air conditioning system) που θα παρέχει τις βέλτιστες συνθήκες διατηρώντας σταθερές μέσα σε στενά όρια τη θερμοκρασία ($20 \pm 2^{\circ}\text{C}$) και την σχετική υγρασία ($50 \pm 5\%$) και παρέχοντας τον κατάλληλο αερισμό σε σταθερή βάση, μέρα και νύχτα όλο το χρόνο, είναι ο σημαντικότερος παράγοντας προληπτικής συντήρησης. Οποιοδήποτε άλλο μέτρο δεν θα τελεσφορήσει αν οι συλλογές φυλάσσονται σε ακατάλληλο περιβάλλον, γι' αυτό η εγκατάσταση ενός συστήματος κλιματισμού ή η βελτίωση του υπάρχοντος ώστε να εξασφαλίζονται οι συνθήκες που προβλέπονται από τα διεθνή πρότυπα θεωρείται ζήτημα προτεραιότητας.

Η υψηλή υγρασία επιταχύνει την γήρανση του χαρτιού όπως επίσης και η αύξηση της θερμοκρασίας. Οι διακυμάνσεις της θερμοκρασίας και της υγρασίας μπορεί να είναι ακόμα πιο βλαπτικές από τις ακραίες τιμές τους. Τα

υλικά που φυλάσσονται σε αρχεία ή βιβλιοθήκες είναι υγροσκοπικά και βρίσκονται σε συνεχή ισορροπία με το περιβάλλον τους, απορροφώντας ή αποβάλλοντας υγρασία. Ανταποκρίνονται στις ημερήσιες και εποχιακές αλλαγές της θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας με τη διαστολή ή συστολή τους. Οι αλλαγές αυτές στις διαστάσεις τους επιταχύνουν την υποβάθμισή τους και οδηγούν σε εμφανείς βλάβες όπως ζάρωμα του χαρτιού, απολεπισμό μελανιών, παραμορφωμένα εξώφυλλα βιβλίων και ρηγμάτωση των ΕΠΙΣΤΡΩΣΕΩΝ ΤΩΝ φωτογραφιών. Έχει βρεθεί ότι οι κυκλικές διακυμάνσεις της υγρασίας αυξάνουν την ταχύτητα της αποσύνθεσης του χαρτιού, πιθανόν γιατί προκαλούν χαλάρωση των εσωτερικών τάσεων του χαρτιού, μεταβάλλοντας έτσι αναντίστρεπτα τις ιδιότητές του. Δεδομένου ότι το χαρτί έχει λόγω της διαδικασίας ξήρανσής του εσωτερικές τάσεις τα διαφορετικά στοιχεία της δομής του εκτίθενται σε τάσεις κατά την απορρόφηση υγρασίας. Οι τάσεις αυτές προκαλούν θραύση των αλυσίδων της κυτταρίνης και επιταχύνουν τη χημική της αποσύνθεση.

Το φως επιταχύνει τη υποβάθμιση του αρχειακού υλικού προκαλώντας φωτοχημικές αντιδράσεις οξειδωσης και αποπολυμερισμού της κυτταρίνης. Ταυτόχρονα, ενεργοποιεί και τον κύκλο των φωτοχημικών αντιδράσεων στο χώρο, ο οποίος θα οδηγήσει στη δημιουργία επικίνδυνων ρύπων για τα υλικά των συλλογών. Οδηγεί στην εξασθένηση και ψαθυροποίηση του χαρτιού και προκαλεί χρωματικές αλλαγές (λεύκανση ή κιτρίνισμα). Μπορεί επίσης να προκαλέσει αποχρωματισμό ή αλλαγή του χρώματος χρωστικών ουσιών και μελανιών, μειώνοντας την αναγνωσιμότητα και αλλοιώνοντας την εμφάνιση εγγράφων, φωτογραφιών, έργων τέχνης και βιβλιοδεσιών. Κάθε έκθεση στο φως, ακόμα και μικρής διάρκειας, είναι βλαπτική, και η βλάβη που προκαλείται είναι αθροιστική και αναντίστρεπτη. Παρόλο που όλα τα μήκη κύματος είναι βλαβερά, το υπεριώδες μέρος του φάσματος (UV light, κάτω από τα 415 nm) είναι το πιο καταστροφικό για το αρχειακό και βιβλιακό υλικό λόγω του υψηλού ενεργειακού του περιεχομένου. Το ανώτερο επιτρεπτό όριο υπεριώδους ακτινοβολίας στον φωτισμό αρχείων και βιβλιοθηκών είναι 75 $\mu\text{W}/\text{lux}\cdot\text{h}$. Τα μέτρα προστασίας του υλικού επικεντρώνονται στον αποκλεισμό των βλαπτικών ακτινοβολιών. Ο ήλιος και οι λάμπες υδραργύρου, αλογόνου και φθορισμού είναι οι πιο καταστρεπτικές πηγές φωτός γιατί εκπέμπουν μεγάλα ποσά υπεριώδους ακτινοβολίας

Τα παράθυρα πρέπει να καλύπτονται με βαριές κουρτίνες και παντζούρια, ώστε το ηλιακό φως να εμποδίζεται απόλυτα να διεισδύσει στους αποθηκευτικούς χώρους. Το μέτρο αυτό βοηθά επίσης στον έλεγχο της θερμοκρασίας ελαχιστοποιώντας τις απώλειες θερμότητας και περιορίζοντας τη δημιουργία θερμότητας λόγω της ηλιακής ακτινοβολίας. Σε παράθυρα που πρέπει να μένουν ακάλυπτα (όχι σε αποθηκευτικούς χώρους) μπορούν να τοποθετηθούν φίλτρα υπεριώδους ακτινοβολίας. Φίλτρα πρέπει να τοποθετηθούν και σε λάμπες φθορισμού που υπάρχουν σε σημεία που

υπάρχει υλικό. Οι αποθηκευτικοί χώροι πρέπει να φωτίζονται μόνο όταν είναι απαραίτητο (για την πρόσβαση του προσωπικού) και με φωτισμό χαμηλής έντασης .

Μόνιμες εκθέσεις αρχειακού και βιβλιακού υλικού πρέπει να αποφεύγονται. Τον υπόλοιπο χρόνο το υλικό πρέπει να φυλάσσεται σε απόλυτο σκοτάδι. Οι λάμπες πυρακτώσεως συνήθως προτιμώνται γιατί δεν παράγουν υπεριώδη ακτινοβολία, αλλά πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη ότι παράγουν θερμότητα και πρέπει να τοποθετούνται μακριά από το υλικό. Ο φωτισμός που θα χρησιμοποιηθεί στις εκθέσεις πρέπει να είναι από λάμπες πυρακτώσεως και χαμηλής της τάξης των 50 lux.

Αυτό λοιπόν που φρόντισα κατά την διάρκεια της αρχειοθέτησης ήταν να καθαριστεί σωστά και να τοποθετηθεί σωστά στα ράφια το αρχείο ώστε να διατηρηθεί σε όσο το δυνατόν καλύτερη κατάσταση γίνεται για τα επόμενα χρόνια. Έτσι φρόντισα να μην υπάρχει σκόνη πάνω στα έγγραφα και να αφαιρεθεί οτιδήποτε σκουριασμένο ή χαλασμένο και οτιδήποτε θα μπορούσε να υποστεί γρήγορη φθορά και να αλλοιώσει το έγγραφο. Επιπροσθέτως φρόντισα να αλλαχτούν όλοι οι φάκελοι και να αντικατασταθούν με καινούριους. Τέλος φρόντισα οι τίτλοι που δόθηκαν στα αρχεία να είναι λιτοί και απολύτως κατανοητοί ώστε όλοι να καταλαβαίνουν το περιεχόμενο των αρχείων. Πάνω σε κάθε ράφι έβαλα ταμπελίτσες με το είδος των αρχείων που τοποθέτησα. Δηλαδή στο οικοδομικό αρχείο έβαλα σε ταμπελίτσες τα ονόματα των περιοχών και έπειτα κατά αλφαβητική σειρά τα ονόματα. Στα αρχεία των μουσείων οι εκδηλώσεις αφού χωρίστηκαν ανά μουσείο έπειτα χωρίστηκαν και ανά ημερομηνία. Όταν αλλάζαμε πενταετία ή δεκαετία ανάλογα με την πληθώρα των εκδηλώσεων άλλαζα και φάκελο. Τέλος οι άδειες υδροδότησης και ηλεκτροδότησης μπήκαν σε χωριστούς φακέλους.

Η διαδικασία αυτή ήταν άκρως δημιουργική και με βοήθησε να αγαπήσω ακόμα περισσότερο το επάγγελμα του αρχειονόμου. Με βοήθησε να καταλάβω εις βάθος ότι έμαθα σε θεωρητικό επίπεδο στην σχολή μου και εν τέλει να ανακαλύψω την μαγεία του να ασχολείσαι με το παλαιό αρχείο. Αυτό που με δυσκόλεψε ήταν ότι λόγω του ιού covid 19 άργησε να ολοκληρωθεί η έρευνα.

Το αρχείο λοιπόν λόγω της παλαιότητας του μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την οποιαδήποτε ιστορική έρευνα του νησιού καθώς επίσης και ως σημαντικά εκθέματα μιας πρωτότυπης μουσειακής έκθεσης. Επίσης φυλάσσονται ως αρχείο μιας σπουδαίας υπηρεσίας.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΕΤΑΙΡΩ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Το αρχείο που επεξεργάστηκα είναι πολύ σημαντικό για την Ιστορία της Εύβοιας γι αυτό θα ήταν πολύ ωφέλιμο να επεξεργαστεί κάποιος και τις υπόλοιπες σακούλες που βρίσκονται στο πατάρι. Ένα τέτοιο υλικό αποδεικνύει πόσο αλληλένδετες είναι οι επιστήμες της Αρχειονομίας και της Μουσειολογίας καθώς όλο αυτό το αρχείο μπορεί να δοθεί για επιστημονική – ιστορική έρευνα, ακόμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν έκθεμα σε ένα πρωτότυπο μουσείο και για βοήθημα σε κάποιο εκπαιδευτικό πρόγραμμα. Τα αρχεία είναι ένα μέσω για να μαθαίνουμε και να ερευνούμε καλύτερα την ιστορία μας γι αυτό κανένα αρχείο δεν πρέπει να μένει στο πατάρι ξεχασμένο.

Το να γνωρίζει κάποιος καλά την ιστορία του τόπου του και με το να γνωρίζει από πού μπορεί να λάβει όλες τις πληροφορίες γι αυτόν τον κάνει ταυτόχρονα πιο δημιουργικό και ικανό να αξιοποίηση στο έπακρο όλες τις πληροφορίες. Άρα αν έχουμε επεξεργασμένα όλα τα αρχεία στις εφορίες αρχαιοτήτων μπορούμε να δημιουργήσουμε καλύτερες εκθέσεις αλλά και να γίνουν σπουδαίες έρευνες και να κατανοήσουμε καλύτερα το παρελθόν του τόπου μας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Α) Οικοδομικό Αρχείο:

ΦΑΚΕΛΟΣ 1^{ος}

Χαλκίδα < ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Αλφαβητική σειρά Α-Ζ

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1950 – Δεκέμβριος 1960

ΦΑΚΕΛΟΣ 2^{ος}

Χαλκίδα <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Αλφαβητική σειρά Θ-Ψ

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1970 – Δεκέμβριος 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 3^{ος}

Ερέτρια <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Όλα τα ονόματα

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1950- Δεκέμβριος 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 4^{ος}

Αιδηψός & Ωρεοί <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Όλα τα ονόματα

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1950 – Δεκέμβριος 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 5^{ος}

Κάρυστος & Λιχάδα <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Όλα τα ονόματα

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1950 - Δεκέμβριος 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 6^{ος}

Κύμη & Αλιβέρι <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΧΩΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Όλα τα ονόματα

Ημερομηνίες Ιανουάριος 1950 – Δεκέμβριος 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 7^{ος}

Χαλκίδα <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Ημερομηνίες Μάιος 1955 Σεπτέμβριος 1959 Μάιος - Ιούνιος 1962
Αύγουστος 1966 Ιούλιος - Αύγουστος 1975 Ιούλιος 1983

ΦΑΚΕΛΟΣ 8^{ος}

Ερέτρια <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Ημερομηνίες Αύγουστος – Σεπτέμβριος 1968

ΦΑΚΕΛΟΣ 9^{ος}

Αιδηψός <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Ημερομηνίες Ιούλιος 1972

ΦΑΚΕΛΟΣ 10^{ος}

Ωρεοί <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Ημερομηνία Σεπτέμβριος 1979

ΦΑΚΕΛΟΣ 11^{ος}

Λιχάδα <ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ>

Ημερομηνία Αύγουστος 1977 Μάιος 1980

Β) Αρχαιολογικό Μουσείο Χαλκίδας

ΦΑΚΕΛΟΣ 12^{ος}

<ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΚΑΙ ΑΔΕΙΕΣ
ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΡΕΥΜΑΤΟΣ>

Ημερομηνία Καλοκαίρι 1970

ΦΑΚΕΛΟΣ 13^{ος}

<ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΠΡΟΑΥΛΙΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ>

Ημερομηνίες Αύγουστος 1970 1972 1973 1975 1977 1978 1980 1981 1983 1984 1986 1987

ΦΑΚΕΛΟΣ 14^{ος}

<ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ>

Ημερομηνίες Δεκέμβριος 1985 1986 1987 1988

Γ) Αρχαιολογικό Μουσείο Ερέτριας

ΦΑΚΕΛΟΣ 15^{ος}

<ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΗΣ ΕΡΕΤΡΙΑΣ>

Ημερομηνίες Κάθε Αύγουστος της δεκαετίας του 1970 και του 1980

Δ) Αρχαιολογικό Μουσείο Καρύστου

ΦΑΚΕΛΟΣ 16^{ος}

<ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΡΥΣΤΟΥ>

Ημερομηνίες Ιούλιος Αύγουστος 1958 1962 1964 1968 1972 1975 1977

Ε) Φρούριο Καράμπαμπα

ΦΑΚΕΛΟΣ 17^{ος}

<ΠΟΙΤΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑ ΑΦΙΕΡΟΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ>

Ημερομηνίες Ιούνιος 1984 1985 1986 1987 1988

ΦΑΚΕΛΟΣ 18^{ος}

<ΕΚΔΗΜΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΗ ΠΑΝΣΕΛΗΝΟ>

Ημερομηνίες κάθε Αύγουστος της δεκαετίας του 1980

ΦΑΚΕΛΟΣ 19^{ος}

<ΑΔΕΙΕΣ ΓΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΘΕΑΤΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΦΡΟΥΡΕΙΟ>

Ημερομηνίες Ιούλιος - Αύγουστος 1966 1967 1968 1972 1973 1975 1976 1978 1982 1983 1985 1977

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θελα να ευχαριστήσω θερμά και εγκάρδια τους καθηγητές μου κο Δρακάκη και κα Καββαδία κυρίως για την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν, και την υπομονή που έκαναν κατά τη διάρκεια υλοποίησης της πτυχιακής μου εργασίας. Όπως επίσης και για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγηση τους. Θερμές ευχαριστίες απευθύνω σε όλους τους καθηγητές που είχα όλα τα χρόνια της μέχρι στιγμής ακαδημαϊκής μου ζωής, για τις γνώσεις που μου μετέδωσαν και με έκαναν καλύτερο άνθρωπο. Θα θελα επίσης να απευθύνω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στην οικογένειά μου, οι οποίοι στήριξαν τις σπουδές μου με διάφορους τρόπους, φροντίζοντας για την καλύτερη δυνατή μόρφωση μου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΛΥΒΑ, ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ Θεωρητικές προσεγγίσεις. Οργάνωση και σκοποί. Σύγχρονες προκλήσεις, Εκδόσεις Πατάκη

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΛΥΒΑ, ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑ Φορείς παραγωγής αρχείων. Ιστορική αναδρομή, Εκδόσεις Πατάκη

ELLIS JUDITH, Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΖΕΡΒΟΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΧΑΡΤΙΟΥ, ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΠΑΣ, ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΙΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΚΚΟΥ, Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΩΗΣΗΣ ΚΑΠΟΝ

ΒΕΡΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ, ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ, ΜΠΑΝΤΙΜΑΡΟΥΔΗΣ ΦΙΛΗΜΩΝ, ΜΠΟΥΜΠΑΡΗΣ ΝΙΚΟΣ, ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΑΓΑΘΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ Α.Ε.

ΜΠΑΓΙΑΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ Α.Ε.

ΔΙΑΔΥΚΤΙΟ

<http://odysseus.culture.gr>

<https://www.eviagreece.gr>

<https://www.efaeuv.gr/>

<https://www.kastra.eu/castlegr.php?kastro=karababa>

<https://www.eviachamber.grhttps://dimoschalkideon.gr/i-chalkida/istoria-2/>

